

Власюк В. Є., Бик Л. І.

ОСОБЛИВОСТІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РЕАЛІЗАЦІЇ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ ІНТЕРЕСІВ РЕГІОНІВ УКРАЇНИ ЗА ДОПОМОГОЮ ФІНАНСОВИХ МЕХАНІЗМІВ

У статті досліджено теоретико-методологічні засади щодо забезпечення реалізації соціально-економічних інтересів регіону за допомогою фінансових механізмів. Зокрема з'ясовано сутність фінансового механізму, проведений теоретичний аналіз даного поняття та виділено основні його складові. Запропоноване нове бачення фінансового механізму забезпечення реалізації соціально-економічних інтересів регіону. Визначено, що основним елементом фінансового механізму є саме фінансове забезпечення. Обґрунтовано значення фінансового забезпечення регіону задля реалізації соціально-економічних інтересів та сталого регіонального розвитку. Наведені вимоги, яким мають відповідати фінансові механізми, за допомогою яких здійснюється реалізація соціально-економічних інтересів регіону. Визначено основні завдання вдосконалення фінансового механізму забезпечення соціально-економічного розвитку регіонів України. З'ясовано, що реалізація соціально-економічних інтересів регіону за допомогою фінансових механізмів передбачає фінансову спроможність регіону.

Ключові слова: фінансовий механізм, регіон, соціально-економічні інтереси регіону, фінансове забезпечення, регіональний розвиток

Рис.: 1. *Бібл.:* 15.

Власюк Валерій Євгенович – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри, кафедра фінансів підприємств та банківської справи, Дніпропетровська державна фінансова академія (вул. Аржанова, 12, Дніпропетровськ, 49083, Україна)

Email: vvlas_dn@ukr.net

Бик Лілія Ігорівна – аспірант, Дніпропетровська державна фінансова академія (вул. Аржанова, 12, Дніпропетровськ, 49083, Україна)

Email: Lilchik.1990@mail.ru

УДК 336.02

Власюк В. Е., Бык Л. И.

ОСОБЕННОСТИ ОБЕСПЕЧЕНИЯ РЕАЛИЗАЦИИ СОЦИАЛЬНО-ЭКОНОМИЧЕСКИХ ИНТЕРЕСОВ РЕГИОНОВ УКРАИНЫ С ПОМОЩЬЮ ФИНАНСОВЫХ МЕХАНИЗМОВ

В статье исследованы теоретико-методологические основы обеспечения реализации социально-экономических интересов региона с помощью финансовых механизмов. В частности, установлена сущность финансового механизма, проведен теоретический анализ данного понятия и выделены основные его составляющие. Предложено новое видение финансового механизма обеспечения реализации социально-экономических интересов региона. Определено, что основным элементом финансового механизма является именно финансовое обеспечение. Обосновано значение финансового обеспечения региона для реализации социально-экономических интересов и устойчивого регионального развития. Приведены требования, которым должны соответствовать финансовые механизмы, с помощью которых осуществляется реализация социально-экономических интересов региона. Определены основные задачи совершенствования финансового механизма обеспечения социально-экономического развития регионов Украины. Выяснено, что реализация социально-экономических интересов региона с помощью финансовых механизмов предусматривает финансовую способность региона.

Ключевые слова: финансовый механизм, регион, социально-экономические интересы региона, финансовое обеспечение, региональное развитие

Рис.: 1. *Библ.:* 15.

Власюк Валерий Евгеньевич – доктор экономических наук, профессор, заведующий кафедрой, кафедра финансов предприятий и банковского дела, Днепропетровская государственная финансовая академия (ул. Аржанова, 12, Днепропетровск, 49083, Украина)

Email: vvlas_dn@ukr.net

Бык Лилия Игоревна – аспирант, Днепропетровская государственная финансовая академия (ул. Аржанова, 12, Днепропетровск, 49083, Украина)

Email: Lilchik.1990@mail.ru

UDC 336.02)

Vlasyuk V. Ye., Byk L. I.

SPECIFIC FEATURES OF REALISATION OF SOCIO-ECONOMIC INTERESTS OF UKRAINIAN REGIONS WITH THE HELP OF FINANCIAL MECHANISMS

The article studies theoretical and methodological grounds of ensuring realisation of socio-economic interests of the region with the help of financial mechanisms. In particular, it establishes the essence of the financial mechanism, conducts theoretical analysis of this notion and marks out its main components. It offers a new vision of the financial mechanism of ensuring realisation of socio-economic interests of the region. It identifies that the main element of the financial mechanism is financial provision. It justifies significance of financial provision of the region for realisation of socio-economic interests and sustainable regional development. It provides requirements the financial mechanisms should meet, with the help of which realisation of socio-economic interests of the region is carried out. It identifies main tasks of improvement of the financial mechanism of ensuring socio-economic development of Ukrainian regions. It shows that realisation of socio-economic interests of the region with the help of financial mechanisms envisages financial capability of the region.

Key words: financial mechanism, region, socio-economic interests of the region, financial provision, regional development

Pic.: 1. *Bibl.:* 15.

Vlasyuk Valeriy Ye. – Doctor of Science (Economics), Professor, Head of the Department, Department of Finance and Banking businesses, Dnipropetrovsk State Finance Academy (vul. Arzhanova, 12, Dnepropetrovsk, 49083, Ukraine)

Email: vvlas_dn@ukr.net

Byk Liliya I. – Postgraduate Student, Dnipropetrovsk State Finance Academy (vul. Arzhanova, 12, Dnepropetrovsk, 49083, Ukraine)

Email: Lilchik.1990@mail.ru

Постановка проблеми. Гармонійний та ефективний розвиток економіки України неможливий без стабільного розвитку кожного її регіону. Виступаючи головним інструментом реалізації регіональних соціально-економічних інтересів, фінанси регіону мають сприяти розвитку виробництва, росту зайнятості населення, залученню інвестицій в економіку.

Проблема фінансового забезпечення регіонів пов'язана з їх різним ресурсним потенціалом, що зумовлено переважно нерівномірністю територіального розміщення природних ресурсів, відмінностями в територіальному поділі праці та соціальному складі населення, різним рівнем розвитку продуктивних сил і ступенем використання економічного потенціалу, а також із недостатньою ефективністю державних важелів впливу на економічні процеси. Природа таких проблем вбачається насамперед у відсутності стимулів до нарощування та ефективного використання фінансового потенціалу регіонів держави, що вимагає теоретико-методологічного обґрунтування фінансових механізмів, за допомогою яких здійснюється реалізація соціально-економічних інтересів регіону.

Забезпечення фінансової конкурентоспроможності регіонів, підвищення соціально-економічного розвитку, інвестиційної привабливості, нарощення конкурентних переваг, ефективне використання ресурсного потенціалу, є важливими завданнями для досягнення стабільного розвитку кожного регіону України. Тому, щоб досягти цього, необхідно забезпечити ефективний фінансовий механізм реалізації соціально-економічних інтересів регіону, але ж саме вони є рушійною силою сталого розвитку регіону, а отже, і національної економіки в цілому.

Аналіз досліджень і публікацій. Вагомий внесок у дослідження механізмів фінансового забезпечення соціально-економічного розвитку регіонів внесли провідні вчені-економісти: Й. Бескид, М. Бутко, І. Вахович, О. Василик, В. Геєць, З. Герасимчук, Б. Данилишин, М. Долішній, С. Дорогунцов, Т. Заяць, М. Карлін, М. Козоріз, І. Лукинов, І. Луніна, А. Мельник, В. Онищенко, В. Опарін, К. Павлюк, Л. Петкова, С. Писаренко, І. Сало, В. Семенов, Р. Слав'юк, Д. Стеченко, М. Хвесик, Є. Хлобистов, М. Чумаченко, С. Юрій та багато інших. При цьому питання щодо фінансового забезпечення соціально-економічних інтересів регіону є менш дослідженим і потребує визначення фінансових механізмів для їх реалізації.

Формування цілей статті. Метою роботи є дослідження теоретико-методологічних засад щодо забезпечення реалізації соціально-економічних інтересів регіонів за допомогою фінансових механізмів.

Виклад основного матеріалу дослідження. Соціально-економічні інтереси регіону виражають його потреби та є дієвим стимулятором регіонального відтворення, що нерозривно із процесом соціально-економічного розвитку регіону.

Для втілення в життя стратегії сталого розвитку регіонів необхідно мати такий механізм, який спирається на внутрішні й зовнішні економічні інтереси країни та регіонів, адже центральною рушійною силою будь-якої

держави є регіони, і тільки комплексність розвитку дає змогу забезпечити прогрес у кожній ланці господарства та життєдіяльності людей. Економічна стратегія будь-якої держави визначає трансформацію пріоритетів і механізмів державного втручання в економіку регіонів для реалізації його стратегічних цілей на довгостроковий період. Економічні інтереси регіону існують об'єктивно, незалежно від їх усвідомлення як таких і існували завжди, оскільки зберігалася історично визначена господарська територія, структура споживання населення, виробничо-трудова традиція, а головне – прагнення до певного облаштування життя. Їх носієм виступає населення області, її господарські та інфраструктурні утворення [14].

Згідно із «Концепцією регіональної політики в Україні», розробленою під керівництвом академіка НАН України М. Чумаченка, основна роль у державному регулюванні соціально-економічного розвитку регіонів належить саме фінансовому механізму. Такий механізм повинен забезпечувати фінансову спроможність регіонів до задоволення їх потреб соціально-економічного розвитку, подолання диспропорцій з урахуванням особливостей територій та їх фінансового потенціалу. Він визначає сутність, характер і напрями функціонування регіональних фінансів. Його склад та структура залежать від рівня розвитку територій, історичних та ментальних особливостей та виходять із цілей та завдань, які ставлять перед собою регіони [1].

Фінанси, як економічна категорія, здійснюють вплив на соціально-економічний розвиток регіону через фінансовий механізм, який відображає напрямки, характер і сутність функціонування фінансів. Таким чином, ефективність регіональної політики, покращення показників якості життя населення, виконання необхідних соціальних програм значною мірою визначається рівнем фінансового потенціалу регіону.

Аналіз існуючих підходів до організації фінансів свідчить про те, що управління фінансами можна здійснювати на основі процесного та системного підходів. Щодо процесного підходу, то управління фінансами полягає у використанні сукупності форм, методів, прийомів управління рухом фінансових ресурсів.

Фінансовий механізм, відповідно до системного підходу, відображає зовнішню дію функціонування фінансів і визначається як сукупність методів і форм, інструментів, прийомів і важелів впливу на стан і розвиток об'єкту управління.

Структура фінансового механізму передбачає сукупність взаємопов'язаних трьох рівнів. На першому (визначальному) рівні діють фінансові методи; функціонування фінансової системи на другому рівні забезпечують фінансові інструменти, а на третьому рівні діють фінансові важелі [2].

На думку вченого О. М. Ковалюка: «Фінансовий механізм – це система форм, методів, важелів та інструментів, які використовують у фінансовій діяльності держави і підприємства за відповідного нормативного, правового та інформаційного забезпечення, а також за відповідної фінансової політики та мікро- і макрорівні [9].

В. Д. Базилевич, Л. О. Баластрик і О. Д. Василик вбачають у фінансовому механізмі як макроекономічній категорії сукупність економіко-організаційних та правових форм і методів управління фінансовою діяльністю держави у процесі створення та використання фондів фінансових ресурсів з метою забезпечення потреб державних структур, господарських суб'єктів і населення [3].

Як зазначає О. Г. Дерев'яно, фінансовий механізм є інтегральним елементом господарського механізму. Його функціонування здійснюється на базі двох основних методів: фінансового забезпечення та фінансового регулювання. Фінансове забезпечення функціонування економічної системи полягає у формуванні цільових грошових фондів (фінансових ресурсів) достатнього розміру та їх ефективному використанні. Фінансове регулювання розглядається як метод фінансового впливу, що пов'язаний із регулюванням розподільчих відносин [6].

Фінансове забезпечення у вітчизняних виданнях розглядається як провідний метод фінансового механізму, покликаний забезпечувати розподільчі та перерозподільчі процеси з метою утворення доходів і цільових грошових фондів.

Під фінансовою забезпеченістю регіону розуміється здатність суб'єктів господарювання регіону оптимально розподіляти та ефективно використовувати фінансові ресурси, нарощуючи фінансовий потенціал, що забезпечує можливість реалізації соціально-економічних інтересів регіону та формує його фінансову стійкість. Під фінансовою стійкістю регіону розуміється здатність протистояти внутрішнім і зовнішнім негативним впливам на соціально-економічний розвиток, шляхом використання ефективного фінансового механізму, за допомогою якого можливе дотримання такої структури джерел фінансування, яка забезпечуватиме стабільність регіонального розвитку у коротко- та довгостроковій перспективі.

У вузькому значенні фінансовий механізм щодо забезпечення реалізації соціально-економічних інтересів регіону можна охарактеризувати як сукупність цілеспрямованих важелів та інструментів фінансового впливу на досягнення фінансової достатності, дієздатності та стійкості території задля забезпечення її розвитку. Основою такого впливу є взаємовідносини держави, яка формулює та реалізує загальнодержавні соціально-економічні інтереси, та регіонів, які визначають напрямки внутрішнього регіонального розвитку, узгоджуючи інтереси суб'єктів фінансово-економічних відносин. Тому особливе місце у цьому процесі належить оптимальному поєднанню державних соціально-економічних інтересів та власне інтересів регіонів [12].

Беручи до уваги вищевказані аспекти щодо сутності самого поняття фінансового механізму, теоретичне розуміння фінансових механізмів забезпечення реалізації соціально-економічних інтересів регіону та їх практична значущість ґрунтується на таких характеристиках:

- фінансові механізми забезпечення реалізації соціально-економічних інтересів регіону об'єктивно

включені у загальну систему механізму державного регулювання економіки регіону;

- комплексність фінансових механізмів забезпечення реалізації соціально-економічних інтересів регіону передбачає їх розгляд як єдиного цілого, підпорядкованого завданням забезпечення регіонального розвитку;
- постійне удосконалення та адаптування фінансових механізмів до конкретних регіональних ситуацій, тому такі механізми мають бути достатньо динамічними та гнучкими;
- зміст фінансових механізмів забезпечення реалізації соціально-економічних інтересів регіону обумовлений суттю фінансової спроможності регіону, її змістовими визначальними характеристиками та роллю у процесах розвитку території і визначається конкретним фінансовим станом регіону та функціями держави у регулюванні його розвитку;
- виділення структурних елементів фінансових механізмів забезпечення реалізації соціально-економічних інтересів на різних рівнях, що зумовлене необхідністю якнайповнішого, найрезультативнішого та стабільного задоволення потреб усіх суб'єктів фінансово-економічних відносин регіону;
- фінансові механізми щодо реалізації соціально-економічних інтересів регіону покликані забезпечити фінансову достатність, дієздатність та стійкість території з метою забезпечення її соціально-економічного розвитку та набуття нею конкурентних переваг.

Враховуючи виділені змістові характеристики, фінансова спроможність регіону є його здатністю протистояти дестабілізаторам соціально-економічного розвитку на основі забезпечення достатнього обсягу фінансових ресурсів, їх оптимального розподілу та ефективного використання задля реалізації соціально-економічних інтересів регіону.

Таким чином, характеристики фінансових механізмів забезпечення реалізації соціально-економічних інтересів у сукупності складають їх економічний зміст. Теоретичні засади такого механізму формують основу для вибору методів та інструментів забезпечення соціально-економічного розвитку регіону з позицій фінансової спроможності.

Призначення фінансових механізмів забезпечення соціально-економічного розвитку регіону полягає у можливості кількісно і якісно впливати на процеси регіонального розвитку. Кількісний вплив такого механізму на соціально-економічний розвиток регіону проявляється через фінансове забезпечення, а якісний – на основі фінансового регулювання.

Застосування ефективного фінансового механізму безпосередньо пов'язане із наявністю достатніх джерел фінансування регіонального розвитку. Одним із напрямків забезпечення необхідного рівня концентрації фінансових ресурсів в регіонах є оптимізація фінансових потоків, що є запорукою оптимальних форм взаємодії підприємств різ-

них форм власності, більш повного використання місцевих ресурсів, а також стабільного економічного розвитку регіону, в тому числі і реалізації соціально-економічних інтересів регіону.

Фінансові механізми забезпечення реалізації соціально-економічних інтересів регіону є системою фінансових відносин, які виникають під час формування, розподілу, використання фінансових ресурсів. Об'єктом таких відносин є фінансовий потенціал регіону загалом і кожного регіонального суб'єкта фінансово-економічних відносин зокрема.

Відтак, більш широке трактування фінансового механізму забезпечення реалізації інтересів регіону передбачає його розгляд як системи взаємовідносин з приводу формування, розподілу та використання фінансових ресурсів території, які включають сукупність форм, методів, важелів

та інструментів впливу на різні сторони діяльності суб'єктів фінансово-економічних відносин регіону, спрямованих на досягнення фінансової достатності, дієздатності та стійкості території у забезпеченні розвитку.

Враховуючи позиції деяких науковців щодо трактування поняття «фінансовий механізм» та сталий регіональний розвиток, розглянемо фінансовий механізм реалізації соціально-економічних інтересів регіону як систему методів, напрямів, джерел фінансування, стимулів, інструментів, фінансових важелів які здійснюють управління регіональними фінансами з метою забезпечення належного рівня та якості життя населення в умовах трансформаційної економіки.

Авторське розуміння механізму фінансового забезпечення реалізації соціально-економічних інтересів регіону розглянемо за допомогою рис. 1.

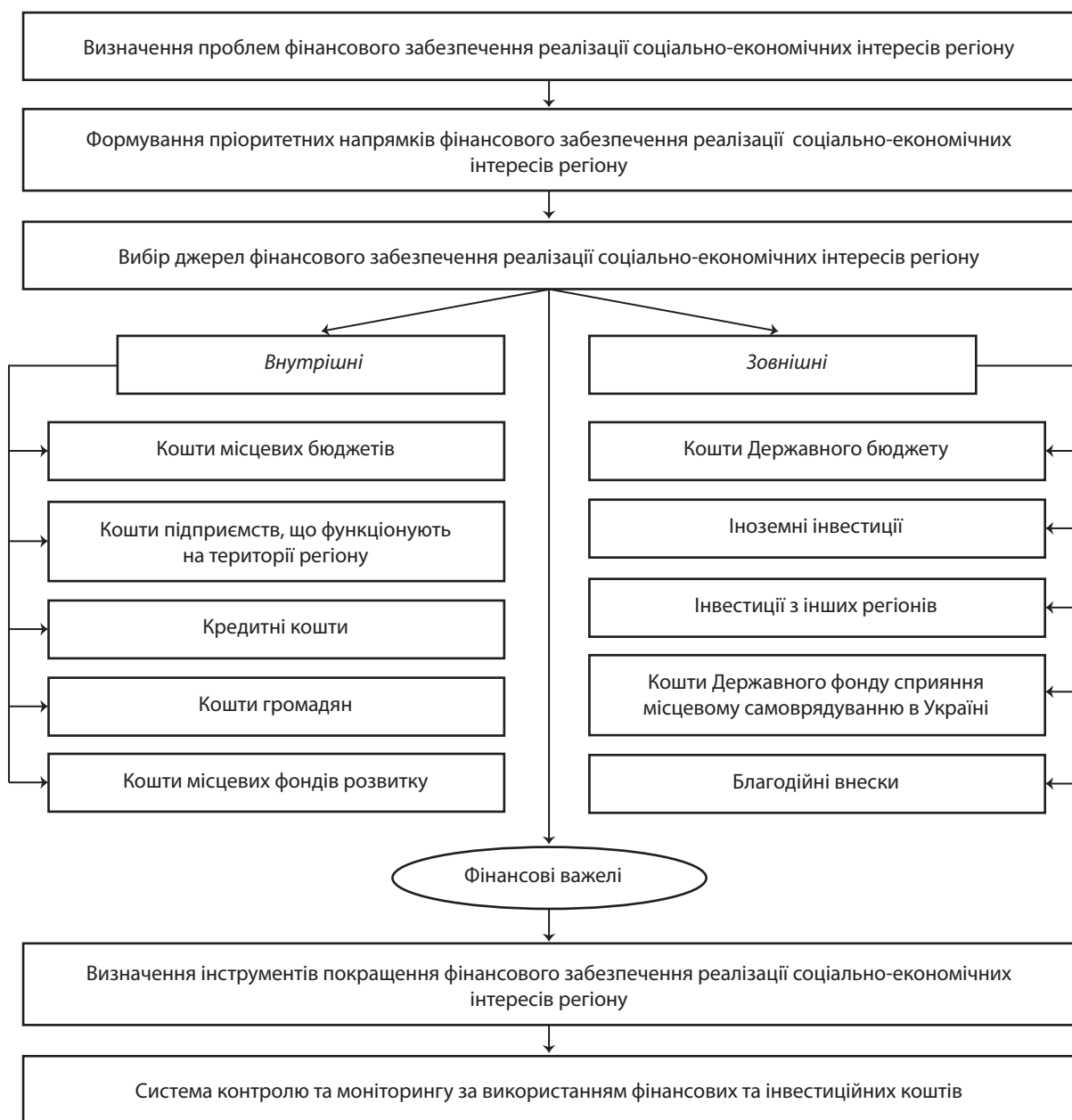

Рис. 1 Фінансовий механізм забезпечення реалізації соціально-економічних інтересів регіону

Розв'язання проблем соціально-економічного розвитку регіонів, розробка й застосування нових методів і джерел фінансування забезпечить очікуваний результат і високий рівень конкурентоздатності кожного регіону. Тому першим етапом формування механізму фінансового забезпечення реалізації соціально-економічних інтересів регіону є саме визначення стратегічного потенціалу та визначення проблем, які існують у їх розвитку.

Таким чином, запропоноване авторське бачення фінансового механізму реалізації соціально-економічних інтересів регіону передбачає виявлення проблем розвитку того чи іншого регіону, стимулювання надходження фінансових ресурсів, приватних інвестицій у сектори регіональної економіки, що здатні наповнювати місцеві бюджети регіону та забезпечити його ефективний розвиток.

Одним з основних елементів фінансового механізму є фінансове забезпечення. Фінансове забезпечення реалізації соціально-економічних інтересів регіону пов'язане з формуванням цільових грошових фондів у достатньому розмірі та їх ефективне використання. Фінансове забезпечення регіонального розвитку базується на бюджетних видатках, інвестиційних та кредитних ресурсах і за рахунок самофінансування [2].

Фінансовим важелями, які виконують регулюючі функції, є податки, обов'язкові платежі, норми використання коштів у бюджетних установах та фінансові санкції (штрафи, пеня).

Нормативно-правове забезпечення фінансового механізму регіонального розвитку охоплює законодавчі акти, постанови, укази, накази, інструкції, норми та нормативи, методичні вказівки та інші нормативні документи, які визначають правила і норми управління фінансами регіону задля реалізації його соціально-економічних інтересів.

Для визначення ефективності фінансового механізму використовуються індикатори сталого розвитку регіонів. Основними економічними індикаторами є виробничо-економічні, структурні, фінансові, інвестиційні, зовнішньоекономічної діяльності, науково-технічного потенціалу.

Соціальні індикатори включають показники боротьби з бідністю (середній рівень доходів населення і ступінь їх диференціації); демографічну динаміку (тривалість життя, рівень фізичного і психологічного здоров'я людей); сприяння освіти, підготовці кваліфікованих кадрів та інформаційне забезпечення суспільства; захист здоров'я населення; сприяння стійкому розвитку поселень [11].

Таким чином, фінансова достатність регіону розглядається як збалансованість його фінансових можливостей та потреб, тобто забезпеченість регіону фінансовими ресурсами, достатніми для реалізації його соціально-економічних інтересів.

Механізми забезпечення фінансової спроможності регіону передбачають задоволення регіональних соціально-економічних потреб на основі досягнення фінансової достатності, дієздатності та стійкості. Обґрунтованість та надійність механізмів забезпечення фінансової спроможності регіону визначається достатнім рівнем реалізації соціально-економічних інтересів регіону.

Фінансові механізми, за допомогою яких має здійснюватися реалізація соціально-економічних інтересів, повинні відповідати наступним вимогам:

- функціонувати в межах чинного нормативно-правового законодавства;
- забезпечувати надійний захист національних і регіональних інтересів;
- гарантувати забезпечення потреб та виконання зобов'язань регіональними суб'єктами;
- давати можливість прогнозувати і вчасно усунути загрози та не допускати несприятливі для фінансової спроможності регіонів явища;
- бути гнучкими та швидко адаптуватися до регіональних змін [12].

Важливими завданнями вдосконалення фінансового механізму забезпечення соціально-економічного розвитку регіонів у сучасних умовах функціонування національної економіки України є:

- забезпечення наповнення внутрішніх та зовнішніх джерел фінансового забезпечення реалізації соціально-економічних інтересів регіону
- науково обґрунтоване фінансове планування і прогнозування обсягів централізованих і децентралізованих фінансових ресурсів, їх розподілу і використання;
- підвищення фінансового контролю на регіональному та державному рівнях;
- вдосконалення механізму дії фінансових важелів;
- нормативно-правове забезпечення функціонування фінансового механізму.

Механізм забезпечення фінансової спроможності соціально-економічного розвитку регіону – це складне фінансове явище, функціонування якого відбувається в різних сферах фінансових відносин і на різних рівнях, тому й дослідження його повинно здійснюватись з позицій фінансової достатності, дієздатності та стійкості бюджету, суб'єктів господарювання, населення, фінансово-кредитних установ і позабюджетних фондів території.

Сучасні проблеми соціально-економічного розвитку України у значній мірі спричинені нерівномірністю розвитку її регіонів. На сьогодні в Україні місцеві бюджети демонструють низький рівень наповнення доходної частини, що зумовлено: недосконалістю фінансового та податкового законодавства; порушенням термінів сплати податків; тінізацією економіки; погіршенням розрахунково-платіжної дисципліни та наявністю заборгованості підприємств перед бюджетом; браком досвіду управління бюджетними ресурсами в ринкових умовах.

Висновки. У статті було розглянуто теоретичні засади щодо забезпечення реалізації соціально-економічних інтересів регіону за допомогою фінансових механізмів. Слід зауважити, що фінансовий механізм щодо реалізації соціально-економічних інтересів регіону включає систему методів, важелів, стимулів, інструментів, які здійснюють управління регіональними фінансами з метою забезпечення належного рівня регіонального розвитку та підвищення якості життя населення.

Але фінансовий механізм регіонального розвитку нині не цілком відповідає потребам суспільства, не забезпечує в повній мірі реалізації соціально-економічних інтересів регіону, призводить до неефективного витрачання коштів і, безумовно, є передумовою гальмування соціально-економічного розвитку регіонів.

Реалізація соціально-економічних інтересів регіону за допомогою фінансових механізмів передбачає фінансову спроможність регіону, а також можливість ефективно використовувати свої фінансові ресурси.

ЛІТЕРАТУРА

1. Про Концепцію державної регіональної політики. Указ Президента України від 25.05.01 р. № 341/2001.
2. Артус М. Фінансовий механізм в умовах ринкової економіки / М. Артус // Фінанси України. – 2005. – №5. – С. 54–59.
3. Базилевич В. Д. Державні фінанси: Навч. посібник / За заг. ред. Базилевича В. Д. – К.: Атіка, 2004. – 224 с.
4. Власюк В. Є. Фінансові аспекти впровадження концепції сталого розвитку економіки / В. Є. Власюк // Зовнішня торгівля: економіка, фінанси, право. Науковий журнал. – 2011. – №6. – С. 107–111
5. Державна регіональна політика України: особливості та стратегічні пріоритети: монографія / за ред. З. С. Варналія. – К.: НІСД, 2007. – 820 с.
6. Дерев'янюк О. Г. Фінансово-кредитний механізм в системі стратегічного управління / О. Г. Дерев'янюк // Фінанси України. – 1998. – № 7. – с. 28–34.
7. Кизим М. О., Моцицька Т. О. Дослідження міжрегіональних диспропорцій соціально-економічного розвитку в Україні / М. О. Кизим, Т. О. Моцицька // Проблеми економіки. – 2011. – №2. – С. 36–39
8. Коваль Я. В. Регіональна економіка : [навчальний посібник] / Я. В. Коваль, І. Я. Антоненко. – К.: Професіонал, 2005. – 272 с.
9. Ковалюк О. М. Фінансовий механізм організацій економіки України (проблеми теорії і практики) : Монографія. – Львів. – 2002. – 396 с.
10. Механізм регіонального розвитку національної економіки: Методологічна розробка / Упор.: В. Ф. Столяров, С. В. Кукарцева. – К.: КНУТД, 2006. – 36 с.
11. Побурко Я. О. Інтегральні оцінювання результатів соціально-економічної діяльності регіону: методологічний підхід / Я. О. Побурко, Я. Я. Пушак // Регіональна економіка. – 2006. – № 3. – С. 66–73.
12. Регіональна політика та механізми її реалізації / За ред. М. І. Долішнього. – К.: Наукова думка, 2003. – 503 с.
13. Регіони України: проблеми та пріоритети соціально-економічного розвитку: Монографія / За ред. З. С. Варналія. – К.: Знання України, 2005. – 498 с.
14. Сторощук Б. Д. Економічні інтереси регіону в умовах трансформаційної економіки : дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук: 08.01. 01 / Б. Д. Сторощук. – Київ : Київський національний економічний університет. – 2004. – 184 с.
15. Фінансовий менеджмент : підручник / [кер. кол. авт. і наук. ред. проф. А. М. Поддєрьогін]. – К.: КНЕУ, 2005. – 535 с.

Таким чином, важливе значення у створенні дієвого фінансового механізму забезпечення реалізації соціально-економічних інтересів регіонів України має удосконалення регіонального менеджменту шляхом формування стабільної дохідної бази місцевих бюджетів, обґрунтування рівня регіональних доходів і видатків.

Дискусійні положення в даній роботі надають можливості проведення подальших наукових досліджень щодо даної проблематики.

REFERENCES

- Artus, M. "Finansovyi mekhanizm v umovakh rynkovoi ekonomiky" [Financial mechanism in a market economy]. *Finansy Ukrainy*, no. 5 (2005): 54-59.
- Bazylevych, V. D. *Derzhavni finansy* [Government finances]. Kyiv: Atika, 2004.
- Derzhavna rehionalna polityka Ukrainy: osoblyvosti ta stratehichni priorytety [State regional policy in Ukraine: characteristics and strategic priorities]. Kyiv: NISD, 2007.
- Derev'ianko, O. H. "Finansovo-kredytnyi mekhanizm v systemi stratehichnoho upravlinnia" [The financial and credit mechanism in the system of strategic management]. *Finansy Ukrainy*, no. 7 (1998): 28-34.
- Kyzym, M. O., and Moshchytska, T. O. "Doslidzhennia mizhrehionalnykh dysproportsii sotsialno-ekonomichnoho rozvytku v Ukraini" [Investigation of regional disparities of socio-economic development in Ukraine]. *Problemy ekonomiky*, no. 2 (2011): 36-39.
- Koval, Ya. V., and Antonenko, I. Ya. *Rehionalna ekonomika* [Regional economy]. Kyiv: Profesional, 2005.
- Kovaliuk, O. M. *Finansovyi mekhanizm orhanizatsii ekonomiky Ukrainy (problemy teorii i praktyky)* [Financial mechanism Organizations of Ukraine's economy (theory and practice)]. Lviv, 2002. [Legal Act of Ukraine] (2001).
- Mekhanizm rehionalnoho rozvytku natsionalnoi ekonomiky [The mechanism of the regional development of the national economy]. Kyiv: KNUTD, 2006.
- Poburko, Ya. O., and Pushak, Ya. Ya. "Intehralni otsiniuvannia rezultativ sotsialno-ekonomichnoi diialnosti rehionu: metodolohichniy pidkhid" [Integrated assessment of socio-economic activities of the region: a methodological approach]. *Rehionalna ekonomika*, no. 3 (2006): 66-73.
- Poddieryohin, A. M. *Finansovyi menedzhment* [Financial Management]. Kyiv: KNEU, 2005.
- Rehionalna polityka ta mekhanizmy ii realizatsii [Regional policy and implementation mechanisms]. Kyiv: Naukova dumka, 2003.
- Rehiony Ukrainy: problemy ta priorytety sotsialno-ekonomichnoho rozvytku [Regions of Ukraine: problems and priorities of socio-economic development]. Kyiv: Znannya Ukrainy, 2005.
- Storoshchuk, B. D. "Ekonomichni interesy rehionu v umovakh transformatsiinoi ekonomiky" [The economic interests of the region in terms of the transformation of the economy]. *dys. ... kand. ekon. nauk: 08.01. 01*, 2004.
- Vlasiuk, V. IE. "Finansovi aspekty uprovadzhennia kontseptsii staloho rozvytku ekonomiky" [Financial aspects of the introduction of the concept of sustainable economic development]. *Zovnishnia torhivlia: ekonomika, finansy, pravo*, no. 6 (2011): 107-111.